

BARSI HIRLAP.

Politikai hetilap. Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, egyes szám 20 fillér. Hirdetmények beiktatása jutányosan számíttatik. A „Nyílt tér” sorának közlési díja 50 fillér.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos
Dr. TÖRÖK MÓR.

A lap szellemi részét illető kéziratok a szerkesztőség, hirdetmények és pénzküldemények a kiadó hivatal címére küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.

Legyünk praktikusok.

A proletáriátus egyre növekedik nálunk. Napról-napra több azoknak a szerencsétleneknek a száma, a kik kenyeret, munkát, foglalkozási kört kérnek tőlünk, mert az a munkakör, a melyre a képesítést megszerezték, már be van töltve.

A proletáriátus kérdése föltétlenül egy másik kérdés felvetésével is jár, Ez a másik kérdés a pályaválasztás kérdése. Az ilyen nagy horderejű kérdések taglalásánál, a melyek életbevágóak, mindig a gyakorlati eredmények és tapasztalatok érveit kell figyelembe venni és sohasem az elméleti argumentumokat, bárminő szépek és tudósak is legyenek egyébként ezek. A pályaválasztás kérdésénél pedig mit mutatnak a gyakorlati eredmények? Ha szét nézünk azon a szellemi proletáriátuson, a melyet az utolsó évtizedben a mi iskoláink termeltek, meg kell döbbenünk az élénk táruló képen.

Az iskola produktivitása itt valóságban abban merült ki, hogy egész generációkat nevelt — az éhenhalásnak.

Méltóztassék csak megfigyelni azokat az életpályákat, a melyekhez az utat épen az iskola jelöli meg. Ezek az életpályák csupa nyomorúsággal intenek felénk;

gond, vesződség, nyomor jelzik e pályák mértföldköveit.

Nem akarunk e cikk keretében a bizonyító példák egész rendszerével szolgálni, csak épen a mindennapi életszembetűnőbb példáit idézzük, hogy egy csekélyke, de annál intenzívebb fény sugaral rávilágítsunk az iskola által megjelölt és mintegy ránk kényszerített pályák hiányaira.

Ott vannak a tulzsufolt orvosi, ügyvédi és hivatalnoki pályák.

Nem akarunk beszélni a tanítói és tanári pályákról, a melyekről köztudomású, hogy egyetlen megüresedett tanítói, vagy tanári kathedrára százszámra akad pályázó.

Ha szétnézünk azon a szellemi proletáriátuson, a melyet az utolsó évtized termelt. Ijedten kell kérdeznünk, hát milyen pályát kell választania az életküzdőbe induló ifju nemzedéknek. Nos, erre a kérdésre megvan a felelet magában a kérdésben. Csak ezeket a pályákat nem szabad választani. Van ezeken az élethivatásokon kívül a megélhetési utaknak, pályáknak egy egész csatorna-hálózata, a melyeken mind a boldogulás révébe juthat az ember.

A pályák megválasztása dolgában talán nem árt, ha kissé tanulmányozzuk az országok viszonyait, a hol nincs proletáriátus,

vagy ha van is, de nem jöhet számba. Nem kell túlmenni a kontinensen, itt van Németország! A németek praktikus érzése nem türi azt, hogy éhenhaló orvosok, pályázati reménységek sovány malasztján élő tanítók, hivatalnokok tapossák az egymás tyukszemét akkor, a mikor annyi tisztességes pályát van, a melyen igen jól boldogulhat az ember. Ott van az ipari pályák légiója, a gazdasági és kereskedelmi foglalkozások ezer félesége. A német józan gyakorlati érzéssel felismerte e pályák új kincsébányáját s feléje terelte a maga új generációit. Ott van követendő példának a britt szigetország, a hatalmas Anglia. Vajjon min alapult állampolgárainak jóléte s önönmagának is hatalma, ha nem azon, hogy az ipari és kereskedelmi ágak fontosságát felismerte. Hanem mi urhatnám nemzet vagyunk. Nekünk derogál az, hogy fiainkat iparosoknak vagy kereskedőknek neveljük. Minket elkápráztat az üres cím, a foglalkozások uri máza s nem jut eszünkbe, hogy mikor ezek elnyerésére buditjuk fiainkat, akkor voltaképen eljegyezzük őket a nyomorúságnak.

Az állam, a társadalom karöltve a szülőkkkel igyekezzék praktikus pályák felé terelni az ifjút, akkor sok olyan nagy kérdés is

TÁRCZA.

Színész-házasság.

Irta: Szilágyi Gyula.

Színész volt és azon fajta-hoz tartozott, melynek tagjai léha emberek, semmi neme-sebb felfogást istenadta művészetük iránt nem táplálnak, csak feljogosítva érzik magukat ezáltal mindennemű kiváltságokra, a társadalom külön csoportjának tartják magukat és megkövetelik — de erősen hiszik, hogy meg is követelhetik — a társadalomtól, hogy az meghajoljon előttük, gyengéiket művészi idegességnek tekintse, mely velük született légyen, botlásaikat művészi szabadságnak, mely isteni adományukkal jár, büneiket tévelygésnek, mely véralkatukban keresendő, a társadalom erkölcsisége és alaptörvényei ellen vétetteket pedig csak könnyelműségnek, mely nélkül művész nem képzelhető.

Ilyen kiváltságos lénynek tartotta magát Kolozi Mihály is, nyomorult hibákból volt összerakva és alkotva az ő lénye, melyből csak művészi egyénisége tűnhetett fel szép színekben.

Mert énekelni tudott hatalmasan, tisztán vágta ki a magas cz-ét és énekét szép magas alakjának művészi játéka kísérte. Ki tudott fejezni hangjával minden érzést, nemcsak az indulatosakat, hanem a nemeseket is. És ez az ember az érzések közül,

melyeket oly jól tudott visszaadni a színpadon, egyet sem hordozott lelkében.

Előtte a világ egy nagy mulatóhely volt, melyben a féktelen, duhaj mulató a férj s a megkínzott, kicsapongó mulatozásainak kintzotta: a nő. Mulasson vele ez is és ha már nem bírja, ha kidőlt, ő a kidőltet nem köteles elszomorítója és háborítójaként maga mellett tartani továbbra is, elkergetheti magától alamizsna nélkül, kilökheti a nyomorba és keres magának egy másik mulatótársat, kivel azután tovább élvezi a világ gyönyörűségeit, de aki irányában szintén nem érez kötelességeket és ha ez is kidőltne, ezt is lelkifurdalás nélkül rázná le magáról.

De nem kell hinni, hogy egyszerre csak egy mulatótársa volt Kolozi Mihálynak, gyakran nézett a változatosság kedvéért egy napi mulatótársak után.

Kolozi Mihály első feleségével 15 évig élt, 15 év után már nem neki valónak találta és így szólt hozzá:

— Te már öreg vagy, két évvel fiatalabb voltál, mikor elvettelek és most husz évvel látszol idősebbnek. Tizenöt esztendeig éltünk együtt, e 15 év nem vett el ifjúságomból s maradtam az, aki voltam. Te elvesztetted ifjúságodat, nem tudsz már lümpolni. Szíved kiégett, vágyaid elenyésztek, tagjaid ellankadtak, nem vagy te már nekem való asszony, nem tudnálak szeretni, kin volna mellettem életed, de melletted az enyém is. Krajczár nélkül vettelek el, kol-

duslány voltál, csak szépséged volt a hozományod és ezért cserébe én tizenöt évi gondtalanságot adtam, nem tehetsz szemrehányásokat, hogy elvertem vagyondot és most isten hozzádot mondok neked. Légy belátással, engedj utamra, menj te is az utadom, tégy szabaddá, szabadítsd meg ön-magad tőlem, ki már nem neked való vagyok, igen, váljunk el, s szeretettel fogok visszagondolni rád s a tizenöt esztendőre, mit veled töltöttem.

A szegény asszony sirt kétségbeesetten, de nem azért, hogy válni kell az embertől, örültnek tartja magát, mert imádtá egykoron, csak a kétségbeesés fakaszt szeméből könnyeket, hogy most már mi lesz belőle, miből fog élni, mi vár reá.

— Ne aggódjál fiam, — nyugtatja meg a férj — ha megnyugszol és válóperünket megindítod, én kijelentem a bíró előtt, hogy fizetésem terhére biztosítást kérhet, én abból havonként harminczöt forintról lemondok, melyet te egyenesen az igazgatóságtól kapsz kézhez.

És a szegény asszony már annyira gyűlöli, megveti ezt az embert, az ő egykori istenét, kit most már teljes nyomorultságában és aljasságában ismer, hogy boldog, ha szabadulhat közeléből, beegyezik ajánlatába és megél havi harminczöt forintból, minden kiadandó krajczárt fogá-hoz verdesve, csak végre ettől az erőszakos, indulatos, irgalmatlan, féktelen érzékiségű embertől szabadnak tudja magát.

rásné 3, Demeter András 1, Duba János kerti 5, Duba Mihály 3, Duba Jónás 2, Kotasz András 1, Róth Markusz 5, Fűri János kerti 3, Tamás János 2, Péntes Károly 10, Duba János szabó 3, Csető Jónás 10, Béres István 10, Molnár Mihály felső ifju 3, Kohn Salamon 6, Gazdaközönség 10, Tolnai István Garamszentgyörgy 4, Balázs János bíró 20, Batsó Pál 20, Rideg István 10, Rideg Károly 10, Deutsch Gusztáv 4, Ország András 2, Alsó Balázs Dávidné 1, Steiner Arnold 4, Révész András öreg 20, Révész András ifj. 4, Révész János 2, Kis András 1, Kováts János 4, Gutrai Bálint 20, Gutrai János 4, Buzás István 50, Kováts István törvénybíró 20, Kis Lidia 2, Balás Károly esküdt 6, Kulcsár Jónás 20, Balás Dávid 4, Révész Károly 6, Kováts Sándor ifjabb 2, Kováts Jónás 4, Tildi István 1, Batsó Dávid 4, Balázs János felső 10, Kis Sári 2, Zsiros Dávid 3, Fehér Jónás Nagyod 2, Bernsütz János 100:56, Dr. Karafiáth Mária Léva 50, Majthényi Rudolf Bisztricsény 400, Garamujfalu község 24, Gróf Erdődy Imre Galgóc 2000, Angyal Béla 26:50, Angyal Béla Kőrmöczbánya 7:30, Németh János gondnok 50, Szilvás István 50, Juhász Jenő 12, Pólya András bíró 30, Óvár község, mint erkölcsi testület 100, László János 10, Pólya István ifj 20, Szilvás András 10, Bartal Sándor 6, Dudás András 10, id. Dálnoki János 20, Dálnoki Sándor honvéd 10, Rózsa Sándor 10, Szilvás Ferencz 8, Kis István 5, Dálnoki Jónás és András 30, Varga János 10, Pólya János 10, Bartal István 10, Pólya János Mihály 10, Tóth András 5, Bartal János Mihály 8, Pólya András ifju 10, Akucs András 6, Pólya János Jónás fia 8, Rózsa Dávid 20, Németh István 10, László Sándor 8, ifj. Dálnoki János 9, Bartal Jónás 10, Deutsch Herman Óvár 10, Gubik András 16, id. Hornyák János 10, ifj. Gubik Jónás 10, ifj. Kotrusz Mihály 10, id. Kotrusz József 40, ifj. Danis János 2, id. Bóna Mihály 2, Bóna András 10, Babik István 10, alsó Gubik András 5, id. Gubik István 5, Urgela József 2, Belák Sándor 10, Gubik Józsefné 5, id. Gubik Jónás 5, ifj. Hornyák János 3, Csabai Pál 4, Oravecz Lajos 8, Obiczky János 2, Babik József 2, ifj. Puksa Jónás 20, Szabó József 8, Brach Károly 5, Schulz Ignác 5, Brach Janka 2, id. Danis József 2, Hornyák Márton 4, Hornyák Sándor 3, ifj. Hornyák Mihály 3, Babik János 5, Hornyák József 3, Turóczi Péterné 4, Juhász András 3, Kotrusz Péter Zsemle 4, Lócsai Imre 80, felső Batsó András 25, alsó Batsó András 21, ifju Nagy Dávid 6, öreg Nagy Dávid 10, Szelesztei József 25, Gazdaközönség 25, özv. Lüle Andrásné 7, Szücs János 2, Béres Ferencz 15, Farkas József 4, özv. Béres Istvánné Gubik Katalin 4, Béres János molnár 4, Béres Lajos 4, Lőrincz András 1, Kotrusz József 3, Béres Jánosné sz. Ujvári Katalin 4, Béres Jónás 3, ifj. Pál Dávid 3, Pál József 9, Pál Sándor 4, Somogyi Sándor 10, Szilányi Károly 3, Haskó János 2, Béres József 4, Béres Sándor és Julosa 3, Béres István 10, ifju Tóth József 4, öreg Tóth József 10, alsó Tóth János 26, Balázs András 10, Batsó Lajos 25, Batsó Jónás 9, Béres László 2, Béres Dávidné 1, Béres János 2, Béres Lajos 4, Varga Károly 8, Juhász Károly 5, felső öreg Tóth János 30, felső ifju Tóth János 10, Balázs Jónás 10, Rosenzweig Lipót 20, Baka János 26, Taubinger Agoston 100, báró Höller István 50, Csonthó István 30, ifju Kis János 20, Somogyi Jánosné Tőre 2, összesen 13773:74 korona. (Folytatjuk.)

Krónika.

Fegyelmi vizsgálatok.

A nemzeti ellenállás győzelmével vármegyénkben is megindult a tisztogatási kísérlet, mely a megyei tisztviselők ellen elrendelt fegyelmi vizsgálatokban nyilvánul. Magunk is követeltük, hogy akik ellen valóban alapos körülmények indokolják az eljárást, azok ellenében nem szabad a vizs-

gálatot elmulasztani. De ugyanakkor hangoztattuk azt is, hogy nem szabad ártatlanokat büntetni a bűnösök rovására. Már az is büntetés az ártatlanra nézve, ha vizsgálatok elrendelésével, vagy foganatosításával zaklatják őket. Sőt ez olykor még nagyobb büntetés, mint hogyha egyszeriben kimondják felettük a végítéletet. Nem szándékozunk a hatósági intézkedésekbe beavatkozni, de egy esetnek a részletesebb elbeszélése elől mégsem zárkozhattunk el. Az eset Ordódy Vilmos lévai szolgabíró esete. A szolgabíró ur ugyan sokkal fiatalabb még, sem hogy közéleti szereplése felett akár javára, akár terhére bírálatot volna szabad gyakorolnunk. Távol áll tőlünk tehát a gondolat, hogy a személye iránt bármily irányban elfogult bírálatot gyakoroljunk. S mégis kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy ifj. Ordódy Vilmos lévai szolgabíróval méltatlanság történt, midőn az igazságérzetéért és pártatlanságáért köztiszteltnak örvendő alispán a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot elrendelte. Az alispán ur azért rendelt ellene vizsgálatot, mert Sényi Kálmán felhívására jelentkezett. Hát ez az egyetlen gyanu ok oly annyira kevés egy tisztviselőnek a hazafiatlanság gyanújába keverésére, hogy minden igazságérző embernek tiltakoznia kell ellene. Ismételjük, egyáltalában nem akarjuk Ordódyt pártolni, pusztán a tárgyilagos tényt kívánjuk bíráltni, mert a hodie mihi, cras tibi féle elméletnél fogva felette veszedelmes precedensnek kell tekintenünk az esetet. — Az alispán ur határozottan elvetette a sulykot, már csak azért is, mert fel nem tételezhette, hogy Ordódy Vilmos az anyját és apját fogja megtagadni. Ennek a szolgabírónak az anyja volt az, aki azt a nevezetes levelet intézte a fiához, — hogy inkább éhen haljon meg a fia, sem hogy az abszolutizmust szolgálja. Szinte elképzelhetetlen, hogy egy ilyen anyának a fia — midőn anyagilag ninesen rászorulva — valóban kapható legyen hazafiatlan tények elkövetésére. És továbbá, szokásban van, hogy előbb rövid uton hallgattassék meg a tisztviselő, ha ellene ilyen szörnyű vád van keletkezében. Tudomásunk szerint ez meg nem történt, mert ha megtörtént volna, elmaradt volna a gyanuba keverés. Elmaradt volna azért, mert kitudódott volna, hogy Ordódy szolgabíró a százás bizottság intenciója, utasítása szerint cselekedett. Ha ezt a százás bizottság nem a legjobb néven veszi, igazán nem osodálkozunk rajta, — mert végre is igen furesa az a helyzet, hogy valakit a hazafiatlanság hivatalos gyanúja érhesen azért, mert a százás bizottság utasításainak engedelmeskedett. Az alispán urat ugyan nem fenyegeti a hodie mihi, cras tibi tétele, — azonban mások mégis tanulságot merithetnek az esetből.

Levél Budapestről.

Budapest 1906 július 22.

Mintha az időjárás is alkalmazkodna a közönséges politikai viszonyokhoz, a melyek nem engednek nyári szünidőt. A nap, habár néha türethetetlenül meleg szokott is lenni, időnkint mégis csak meggondolja magát és szelidebb sugarakat küld a Budapestre rekedt honatyákra. Így aztán könnyebben mulik az idő, mint az aszfaltolvasztó hőségben.

Budapestnek az országos politikán kívül meg van a maga külön politikai szenzációja is. A VII. kerület hangos a választási mozgalmaktól; nagy küzdelem készülődik Barabás és Eötvös között. Barabás esete példa nélküli való; — az általános választásokon három helyen választották meg és most nincs mandátuma. Két szék között a pad alá esni, ez eléggé ismert dolog; — de hogy valaki három szék közt essék a pad alá, erről még nem igen hallottunk. Sőt, ha a csütörtöki választásnál Eötvös neve kerülne ki győztesként, akkor negyedszer is a pad alá jutna a független-

ségi párt alelnöke. Ez már aztán olyan minősített pech volna, hogy még száz esztendőnk múlva is benne volna a lőcsei kalendáriumban.

Máskülönben eléggé nyomasztóan érezheti az ember a holt szezon élettelenességét. A katonabandák egyvelegjei és a nyári színházak sületlenségei, — a melyek még 40 fokos melegben sem sülnék el, — bizony nem pótolhatják a téli Budapestet. Még a czirkusz szenzációja sem, a mely abból áll, hogy egy embernek meggyújtják a ruháját és az „élő fánya“ a magasból a vízbe veti magát. A közönség egy részének ez is tetszik; de ennek a közönségnek nagy része azokból kerül ki, akik bicsakkal is verekednének egy jegyért, a mikor valami szegény bűnös a törvény erejénél fogva felakasztanak. Mikor az ilyen mézárosoknak való színházi vagy czirkusi mutatóványok sikeréről hallottam, hány-szor gondoltam arra, hogy mekkora sikere lehetne oly szindarabnak, a melynek végén egy embert igazán felakasztanak, vagy lefejeznének! El se lehet képzelni, milyen árat fizetnének egy helyért a humanizmus korának gyermekei.

De ebben aztán nemcsak Budapest hibás, hanem az egész föld kerekése; — természetes, hogy elől jár a jó példával magát a humanizmus leghivatottabb képviselőjének valló „grande nation“ — hisz onnan került ki világhódító utjára a Tosca; az a szindarab, a mely az emberi borzalmak teljes skáláján végsőig feszíti a hirt, a melytől igazán már csak egy lépés a valóságos kivégzés.

Valóságos kivégzésben különben sokkal gyakrabban „gyönyörködhetünk“, mint azt a vidékiek sejtették. Az újságokban nap-nap után olvashatjuk a három soros hirt, hogy a villamos megint elgázolt valakit. Az ember szeme végig fut az apró híren, — szinte unottan olvassa tovább a lapot, de aki látja az ily villamos kivégzést, a mely sokszorosan felülmúlja az amerikai villamos szék borzalmaikat, — annak megfagy ereiben a vér. Ennek a számtalan szerencsétlenségnek oka azonban gyakran a budapesti közönség példátlan könnyelműsége. Hihetetlen, hogy az emberek mily meggondolatlanul játszanak életükkel, a mikor a villamos vasut sinein áthaladnak. Ez a könnyelműség hozzátartozik a fővárosi ember természetrajzához, aki az élet örömeinek hajszolásában, másfelől pedig a létért való küzdelem idegfejlesztő viaskodásában rá se ér vigyázni arra, hogy kikerülje a lépten-nyomon rá leselkedő végzetet.

Az aranyosmaróti dinasztia.

Irta: Góbé.

Mint a „Bársi Hirlap“-ban olvasom, Aranyosmaróton egy megszámlálhatatlan tagu család van, melyet még a lap is mint dinasztia t emleget. Mivel Maróthon a dinasztiaik meglehetősen szokatlan látványosság, megkísérlem őket leírni.

Szin: Tetheő ur palotája, saját gyártmányu butorok, a mindenféle állványokon a dinasztia által gyártott csinos cserépedények és nippesek ülnek, állnak, vagy a fejüket bólogatják. — Tetheő dinasztia egy hamisított bokhara szőnyeggel borított diványon ül. Lábán gummiczipő, ajkán kecskeszakáll van; azontéül pőfékel. Csönget. Csakhamar belép a téglaportól belepett komornyik. — Lerázza magáról az álpaprikát, nagyot köp s aztán elhallgat.

A fejedelem (a szolgához): Arnold trónörökösöt kéretem! (Komornyik el.) Arnold (benyit): Parancsolsz fenséges atyám?!

A fejedelem: Naná, nem fogok parancsolni?!

Arnold (meghajtja magát): — Várom parancsodat!

A fejedelem: Tudod, hogy ma a kinevezések napja van, tehát terjeszd előm a kinevezendő udvari személyzet listáját.

Arnold: Parancsodra. — Tehát az első az egészség, — s így orvosi állásra...

A fejedelem: Ná-nu, csak lasabban, én vagyok az első, — nem az egészség!

Arnold: (Szemtelenül.) Már jó, már jó! Tehát az udvari főorvosi állásra ajánlom kedvelt hívünket: Dr. Khellemetlen Izidort.

A fejedelem: Gemacht!!
Arnolf: Azután meg tekintettel arra, hogy Fenséges Atyám még nem elfogadott uralkodó s így tehát az európai diplomácia felfogása szerint személye nem sérthetetlen, hanem sérthető, — udvari jogtanácsosokra is van szükség. Ez óhajtástól vezéreltetve ajánlani bátorodom ilyenekül Dr. Makulányi és Dr. Lardeaux ügyvéd urakat.

A fejedelem: (Álmélkodással) Dr. Lardeaux! Ki legyen ez?!

Arnolf: Egy elfranciásodott zsidó, különben szenvedélyes kaszinótag . . .

A fejedelem: Legyen! Ők méltók hozzánk — . . . De, mint a lexikonból olvasom, uralkodóknak főlovászmestereik és udvari szállítóik is szoktak lenni. Vagy nem?!

Arnolf: Jól sejtéd Fenséges Atyám. A lovászmesteri állásra már is van jelöltem, — ami pedig a . . .

A fejedelem: Ne fecsegj! Kit ajánlanál te lovászmesternek?

Arnolf: Téged önmagadat! (Mélyen meghajol.)

A fejedelem: Hódolatteljes előterjesztésedet irántad való tiszteletből im elfogadom. (Magában: auch jährlich 2000 Kronen erspart!)

Arnolf (Folytatva): Az udvari szállítói állásra pedig ajánlom kedvelt Rokonnakat: Sashegyi Károlyt, kinek fiát egyben udvari főlovászmesternek óhajtom.

A fejedelem. (Némi aggódás után): Legyen akaratom szerint fiam!

Arnolf: Azután szükség van egy sajtóügyi firkászra, aki mellettünk ír és ügyeinkben a nyiltterezéseket megfogalmazza.

A fejedelem: Ez állás betöltése nehéz, mert erre a czélra bajos önértetes embert kapni; hanem inkább egy spadassinról gondoskodj, ki minden igazmondást karddal és csakis és egyedül karddal akar terrorizálni!

Arnolf (Boldogan): Erre csak én vagyok hivatott, — ha tetszik . . .

A fejedelem: Gemacht! és még egyszer gemacht! . . . (Keblére öleli.)

Arnolf (Lelkesülten) Atyám!! . . .

A fejedelem (Még nagyobb hévvel) Fiam! Mi megértettük egymást! . . .

(Függöny le.)

H i r e k.

Előfizetési felhívás. Julius hó 1-ével a félelvi előfizetések ideje lejárván, tisztelettel kérjük olvasóinkat, hogy az előfizetéseket megújítani, kiknek pedig hátralékuk van, a mellékelt postautalvánnyal beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldése akadályokba ütközhessek.

A kiadóhivatal.

Egyházmegyei kinevezések. Stampay Ferencz kisgyarmati plebánossá, Zachar Ádám ujmisés Barslédeczre kápláná neveztetett ki.

Az ellenőrző szemlék elmaradnak. A közös fő- és utószemlék, valamint a honvéd ellenőrző szemlék az idén elmaradnak, mert az erre kirendelt katonai és polgári hatóságok a sorozással vannak elfoglalva.

Bum, bum! Miután az aranyosmaróti dobost nem tudja mindenki megérteni, szükségét látjuk annak, hogy segítsünk rajta. Hát t. közönség, mult héten azt dobolták ki, hogy az aszfaltra nem szabad kiülni. Miért? Bizonyára azért, hogy a forgalom meg ne akadhasse. Satira. Aranyosmarót és forgalom. Rossz vice! Bizonyára más oka lehet. Mi? Nem tudjuk. De egyre figyelmeztetjük az olvasót, hogy nappal senkinek sem jut eszébe kiülni. Mert vagy hideg van, vagy meleg. Tehát nem alkalmas a ház előtt üldögélni. Este pedig mire a tilalom. Egy lélek sem jár az utcákon. És ha jár is, azt ugyan észre nem venni, hogy valaki kint ül. Mert olyan korom-

sötétség van. Annyira sötétek az utcák, hogy a vármegyeház sarkán égő egyetlen petróleum méceset sem lehet meglátni. Hanem azért elég sokba kerül a kivilágítás. Hogy mi okból, azt nehéz megállapítani. Bum, bum, az aszfaltra kiülni tilos.

Uj ügyvédi iroda. Ordódy Vilmos Fakóvezekény székhelylyel ügyvédi irodát nyitott.

Bucusi Kistapolcsányban. Karmelhegyi Boldogasszony tiszteletére már a bucus előtti napon érkeztek messziről a bucusok. Ugyanakkor litánia volt József királyi herceg kastélyának kápolnájában, melyen a bucusok is részt vehettek. 22-én — a bucus napján — reggeli mise a nagy templomban; a 9 órai ismét a nép számára a kápolnában. Onnan körmenet a nagy templomba, a hol a szkiezói plébános és az aranyosmaróti káplán mondtak ünnepélyes szónoklatot. 10 órakor az ünnepélyes szentmisét Karácsonyi Sándor mutatta be az Urnak nagy papi segédlettel. Öt-hatezer embert látott vendégül Kistapolcsány. A mult években tízezer bucus is volt itt. Ez évben az eső tartott vissza sokat. Kistapolcsánynak régi nevezetessége a bucus. A megfigyelő szemlélheti Bars megye valamennyi népviseletét.

Galambblövőverseny Pöstyénben. A pöstyéni vigalmi bizottság az Országos Vadász-Szövetség közreműködésével Pöstyénben e hó 28. és 29-én országos galambblövőversenyt rendez, melyre értékes tiszteletdíjakat adományoztak: Gróf Erdődy Imre és neje, Gróf Meran János v. b. t. t., Algyesti Tüköny Jenő, a fürdő főberleti igazgatóság és a pöstyéni vigalmi bizottság. A tiszteletdíjak mellett még 100—130 koronás pénzdíjak is lesznek. — Bővebb felvilágosítással szolgál: A vigalmi bizottság Pöstyénben.

A surány-nyitrai vonat. Miként illetékes helyről értesülünk, a surány-nyitrai vonal im már elsőrangusítva lesz, melyen gyorsvonat is fog közlekedni.

Szociálista mozgalom. Megyénkben ez idő szerint még nem igen hallani a szociálisták szervezkedéséről, azonban a szomszéd Nyitra megyében már annál erősebb a fészkelődésük. Ebből tehát arra lehet következtetni, hogy nemsokára Bars megyére is rá kerül a sor. Igaz ugyan, hogy megfelelő intézkedésekkel a hecchez-szocializmust meg lehetne akadályozni, azonban kételkedünk abban, hogy ez intézkedések meg fognak történni.

Gyorsvonatok forgalmának kiterjesztése. A Budapest ny. p. udvarról este 6 óra 55 perczkor Zsolna-felé induló gyorsvonathoz a Galántán csatlakozó és jelenleg csak Pozsonyig közlekedő helyi gyorsvonati forgalma augusztus hó 1-től kezdve a pozsony-marchegg-vieni vonalrészre is kiterjesztetik. E vonat Galántáról való változatlan indulása mellett Pozsonyból éjjel 10 óra 3 perczkor indul, Marcheggre éjjel 10 óra 22 perczkor és Wien St. E. G.-re éjjel 11 óra 10 perczkor érkezik. Fentebbi intézkedés folytán egy új vonatösszeköttetés létesül Budapest—Wien, illetve Bukarest—Veresiorova—Wien között.

Nyilt-tér.

(Ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelőséget a szerkesztő.)

Nyilatkozat.

Megbizottaim Brády Albert és Brády Árpád földbirtokos urakhoz a következő sorokat intéztem:

Miután Pető Arthur ur tőlem megbizottjai utján lovagias elégtételt kért, szükségesnek tartom én is, hogy az Urak személyében megbizottakat nevezek meg. — Az Urak ezt szivesen elvállalván, Pető Arthur ur mint kihívó megbizottait — igen helyesen — Brádra hívták meg. Pető ur megbizottai ezt megtagadván, az Urak sürgönyileg kérdezték meg, hogy mit kívánnak. Pető ur megbizottai erre anélkül, hogy a tárgyalásába becsátkoztak volna

annak, vajjon történt-e sértés avagy nem: egyenesen fegyveres elégtételadást követeltek.

Annak előrebocsátásával, hogy nekem már első pillanattól kezdve nem volt szándékom Pető Arthur urnak fegyveres elégtételt adni; a következőket jelentem ki.

Pető Arthur egy cikkben foglalt sértésért provokált engem táviratilag.

A cikkben Pető urról két kifejezés szól, az egyik szerint lapszerkesztőt inzultál és nem ad elégtételt, a másik szerint különben tehetséges mérnök.

Ami az említett elégtétel megtagadását illeti, ez oly tény körülmény, ami külön igazolásra nem szorul. Ha Pető ur ennek felemlítését Önmagára nézve sértőnek találja, arról nem tehetek, mert ebben az esetben nem én ejtethetem csorbát az Ő becsületén, hanem Önmaga.

Ennél fogva én Pető Arthur urat egyéni becsületében nem is szándékoztam sérteni és nem is sérthettem.

Ami cikkem azon részét illeti, hogy Pető Arthurt tehetséges mérnöknek neveztem; ezt a kifejezést készséggel visszavonom és érte bocsánatot kérek.

Kijelentem egyben, hogy ha ez ügyből kifolyólag engem akár Pető Arthur, akár bárki más sértegetni próbálna, azt ugy kellene tekintenem, mint a közérdeket ellenőrizni hivatott sajtó terrorizálását, ahol pedig nem párbajnak, hanem a sajtóbíróság előtti bizonyításnak van csak helye.

Annál inkább forduljon Pető Arthur ur e becsületbeli ügyében a bírósághoz, mivel neki a saját becsületbeli ügyének a bíróság elé való terelésében ugyanis megvan a kellő gyakorlata.

Megbizottaim, brádi Brády Albert és brádi Brády Árpád földbirtokos urak ezen nyilatkozatomnak Pető Arthur ur megbizottjaihoz való beküldése kapcsán részemről az ügyet befejezettnek jelentvén ki, a mely befejezéshez nyilatkozatukban űk a maguk részéről is csatlakoztak; több mondani valóm nincsen.

Iff. Gonda Béla.

N. B. Az ügy bár sajnálatosan és felfogásom ellenére bizonyos tévesen felfogott kényszer hatások alatt bár némileg lovagiasnak színezhető irányba tereltetvén, pláne olyan ember részéről, a ki ily ügyeknek fegyverrel való elintézésétől, mint a tapasztalat bizonyítja, bizonyos tartózkodással viseltetik; kénytelen vagyok őt már a jóízűs nevében is fölhevni, hogy többé az ilyen igazságos támadásoknál engem ne a lovagias utra, hanem csakis, és kizárólag az ügy érdemének megfelelőleg a sajtóbíróság elé terelni sziveskedjék.

Iff. Gonda Béla.

508/1906 Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aranyosmaróti kir. járásbíróságnak 1903. évi V. 385/5 számú végzése következtében Hivatalból Lévy Péter javára Cseppek János ellen 9 kor. s jár. erejéig 1906. évi július 3-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1147 koronára becsült következő ingóságok u. m. tölgyfák, lovak stb. nyilvános árverésen eladatiak.

Mely árverésnek a fenti kir. jbiróság 1903. évi V. 385/6 számú végzése folytán 9 kor. tőkekövetelés és eddig összesen 47 kor. 30 f.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Kistapolcsányban a helyszínén leendő eszközzésére 1906. évi augusztus hó 8-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előlvezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Aranyosmaróth, 1906. évi július hó 25-én.

bagotai Lengyel Auréli kir. bir. végrehajtó.